

20.1.2014

EUROOPAN KOMISSIO
Kilpailun pääosasto
Markkinat ja kilpailuasiat I: Energia ja ympäristö
Yksikkö B2

**ASIA: SA 33586 (2011/CP) VANTAAN ENERGIA OY:LLE
MYÖNNETTYÄ VALTIONTAKAUSTA KOSKEVA KANTELU**

Komissio on 13.12.2013 päivätyllä kirjeellään pyytänyt vastausta Vantaan Energia Oy:lle myönnettyä valtiontakausta koskevaan kanteluun.

Kantelu on päivätty 7.9.2011 ja se on ilmeisesti tehty Vantaan kaupunginvaltuuston 7.3.2011 § 10 tekemän takauspäätöksen johdosta (**takaus I**). Mainittu takauspäätös on kumottu sittemmin Helsingin hallinto-oikeuden 20.4.2012 tekemällä päätöksellä. Näin ollen kaupunginvaltuuston 7.3.2011 tekemän takauspäätöksen mukaisia takaussitoumuksia ei ole annettu yhdellekään taholle, vaan asiaa on arvioitava Vantaan kaupunginvaltuuston 18.6.2012 § 5 tekemän päätöksen perusteella.

Vantaan kaupunginvaltuusto on 18.6.2012 tekemällään päätöksellä (**takaus II**) antanut Vantaan Energia Oy:lle omavelkaisen takauslimiitin. Helsingin hallinto-oikeus on 1.11.2013 antamallaan päätöksellä hylännyt takauspäätöstä koskevan valituksen ja katsonut takauspäätöksen olevan voimassa olevien valtiontukisääntöjen mukainen.

Edellä esitetystä johtuen Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan perusteita tutkinnan aloittamiselle asiassa ei näin ollen ole.

Tämä vastaus tai sen liitteet eivät sisällä luottamuksellisia tietoja.

1. Taustaa

Vantaan Energia Oy on Vantaan kaupungin 60 % omistama tytäryhtiö. Vantaan Energia Oy rakentaa jätevoimalan Itä-Vantaan Långmossebergeniin Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksessä olevalle omistamalleen tontille. Tarkoituksena on kierrätykseen kelpaamattoman sekajätteen hyödyntäminen energiantuotannossa kustannustehokkaasti ja minimoiden aiheutuvat ympäristöpäästöt parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa hyödyntäen. Käsittely perustuu jätteen energiahyötykäyttöön arinatekniikalla polttaen siten, että vähennetään kaatopaikoille toimitettavan jätteen määrää ja vastaavasti kaatopaikkajätteestä aiheutuvaa ympäristön kuormitusta.

Jätevoimalan rakentaminen ajoittuu vuosille 2011-2014 ja investoinnista 300 miljoonaa euroa rahoitetaan pitkäaikaisilla lainoilla tai muilla pitkäaikaisilla

20.1.2014

rahoitusjärjestelyillä (leasing). Pitkäaikaisen lainan tai rahoitusjärjestelyn maturiteetti voi olla enintään 20 vuotta. Jätevoimala valmistunee kesällä 2014.

2. Takaus I

Kantelija on kantelussaan viitannut ilmeisesti **Vantaan kaupunginvaltuuston päätökseen 7.3.2011 § 10**, jossa kaupunginvaltuusto on käsitellyt omavelkaisen takauslimiitin myöntämistä Vantaan Energia Oy:lle Långmossebergniin rakennettavan jätevoimalan suunnittelua ja rakentamista varten. Takauspäätöksen tarkempi sisältö käy ilmi liitteestä 1 (Helsingin hallinto-oikeuden 20.4.2012 antama päätös).

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 7.3.2011 § 10 valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen. **Helsingin hallinto-oikeus** antoi ratkaisunsa asiassa **20.4.2012** kumoten kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen. Liitteenä 1 olevan päätöksen perusteluissa hallinto-oikeus katsoi, että asiakirjoista ei ollut saatavissa sellaista selvitystä, jonka perusteella kysymyksessä olevan takauksen markkinaehtoisuus olisi arvioitavissa. Tämän johdosta myöskään unionin valtioneuvoston päätösten ja –säännösten soveltuvuutta ei voitu sulkea pois.

Toisin kun valittaja on komissiolle toimittamassaan kantelussa esittänyt, hallinto-oikeus ei ole antamassaan päätöksessä katsonut Vantaan kaupunginvaltuuston 7.3.2011 § 10 tekemän takauspäätöksen olevan vastoin valtioneuvoston päätöksiä, vaan se on ainoastaan todennut, ettei asiaa ole selvitetty asianmukaisesti. Koska päätös on kumottu, ei sitä enää ole olemassa eikä sen perusteella ole annettu takaussitoumuksia.

3. Takaus II

Helsingin hallinto-oikeuden kumottua kaupunginvaltuuston päätöksen 7.3.2011 § 10, **Vantaan kaupunginvaltuusto** käsitteli Vantaan Energia Oy:lle jätevoimalan rakentamista varten myönnettävää omavelkaista takauslimiittiä koskevaa asiaa uudelleen **18.6.2012 § 5**. Päätöksen tarkempi sisältö ilmenee **liitteestä 2**.

Päätöksessä Vantaan kaupunginvaltuusto käsitteli komission antamaa tiedonantoa EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 (sittemmin 107 ja 108 artikla) artiklan soveltamisesta valtioneuvoston päätöksinä (2007/C 155/02) ja totesi, että takaus täyttää kaikki tiedonannon kohdassa 3.2 mainitut edellytykset (a-d). Päätöksessä todetaan muun muassa seuraavaa.

a) Lainanottaja ei ole yhteisön suuntaviivoissa tarkoitettulla tavalla taloudellisissa vaikeuksissa lainanottajan taloudellista tilaa kuvaavien tunnuslukujen perusteella. Vantaan Energia Oy:n luottoluokitus on korkein mahdollinen eli AAA, eli yhtiön taloudellinen tilanne on erittäin hyvä.

b) Takauksen laajuus on asianmukaisesti mitattavissa, koska takaukset kohdistuvat Långmossebergniin rakennettavan jätevoimalan investointikustannuksiin ja rahoitusjärjestelylle asetetaan 300 milj. euron enimmäismäärä. Lisäksi takausten voimassaolo rajoitetaan 20 vuoteen.

20.1.2014

c) Vantaan kaupunki myöntää takaukset siten, että kunkin yksittäisen lainasitoumuksen osalta Vantaan kaupungin myöntämän takauksen osuus on enintään 80 %. Kun lainan määrä takaisinmaksun kautta vähenee, kaupungin takaama määrä pienenee samassa suhteessa siten, että takaus ei missään vaiheessa kata enempää kuin 80 % kunkin lainan jäännöspääomasta. Nostettavien lainojen tai muun rahoitusjärjestelyn määrä on enintään 300 milj. euroa, mistä Vantaan kaupungin takausvastuu on enintään 240 milj. euroa.

d) Vantaan Energia Oy:n riskiluokituksen sekä saatujen rahoitustarjousten perusteella voidaan osoittaa markkinaehtoisen takausprovision tasoksi 0,5 % (liitteet 2, 2.1 ja 3).

Kaupunginvaltuuston päätöksen 18.6.2013 § 5 perusteella ei ole annettu takaussitoumusta Vantaan Energia Oy:lle, koska yksityishenkilöt ovat valittaneet siitä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Päätös ei siten ole lainvoimainen.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 18.6.2012 § 5 valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen. **Helsingin hallinto-oikeus** antoi ratkaisunsa asiassa **1.11.2013** ja kumosi tehdyn valituksen (**liite 3**).

Hallinto-oikeus on päätöksessään todennut, että komission tiedonannon (2008/C 155/02) mukaan kaikkien sen kohdassa 3.2 määriteltyjen edellytysten täyttyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus ole valtiontukea.

Päätöksestä ilmenevin perustein hallinto-oikeus on katsonut, ettei Vantaan Energia Oy:tä ole pidettävä taloudellisissa vaikeuksissa olevana komission tiedonannon kohdassa 3.2 (a) kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Hallinto-oikeus on todennut, että kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti takaus kattaa enintään 80 prosenttia kunkin yksittäisen lainasitoumuksen jäännöspääomasta (kohta 3.2, c).

Hallinto-oikeus on katsonut, että kaupungin käyttämä menetelmä määrittää vaadittava takausprovisio on tapauksen olosuhteissa hyväksyttävä, eikä takausprovisiota siten ole pidettävä liian alhaisena (kohta 3.2, d).

Hallinto-oikeus on lisäksi pitänyt annetun selvityksen perusteella vastavakuuksia riittävinä sekä katsonut, että takauspäätöksen määräys luottotappioiden jakautumisesta omalta osaltaan osoittaa, ettei valtiontukea ole ollut tarkoitus antaa.

Lisäksi hallinto-oikeus on todennut, ettei se, että takauksen johdosta rahoitusta voi saada suuremmalta joukolta rahoituslaitoksia ja että mahdolliset laina-ajat saattavat olla pidemmät kuin ilman takausta, tee myönnetystä takauksesta valtiontukea Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen tai siihen liittyvän komission tiedonannon tarkoittamalla tavalla.

20.1.2014

Helsingin hallinto-oikeuden 1.11.2013 antamasta päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joten päätös ei vielä ole lainvoimainen.

4. Johtopäätökset

Vantaan kaupunginvaltuuston 18.6.2012 Vantaan Energia Oy:lle myöntämien omavelkaisten takausten kohdalla toteutuvat kaikki komission tiedonannon (2008/C 155/02) kohdan 3.2 mukaiset edellytykset, jotka osoittavat, ettei takaus ole valtiontukea. Takauspäätös täyttää markkinaehtoisuuden vaatimuksen ja on markkinataloussijoittajaperiaatteen mukainen. Kantelu ei siten ole aiheellinen eikä tutkintaa asiassa ole tarpeen jatkaa.

Vantaan kaupunki toivoo asian kiireellistä käsittelyä, koska asiaa koskeva valitusprosessi on vireillä korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

KAUPUNGINHALLITUS

Hallintojohtaja

Hanna Ormio

Liitteet:

- Liite 1 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 20.4.2012
- Liite 2 Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 18.6.2012 § 5
- Liite 2.1 Kooste lainatarjouksista
- Liite 3 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 1.11.2013